

és
h
r.
ó
es
za
és
z-
la
és
a,
g
r-
e,
s,
és
i-
a,
).
un
y
y
e-
a,
ay
d,
r-
és
a-

:

ás
ef,
és
ez
on
er
a,
ár
a.
ts
a,
ts
y

un
d-
á,
y
er

et.

KIS LAP

A FÁJÓS FOG. (Lásd a 351. lapon.)

I L O N K A.

— Elbeszélés. —
Folytatás.

hogyne mondhatnám annak? Meny-
nyit játszottam, foglalkoztam vele!

— Igen, mert úgy tetszett neked.
De jól emlékszem, hogy hiába hívott
Agáta játszani, ha nem volt kedved.

— No persze, hiszen csak nem telje-
sithettem minden szeszélyét.

— Nem ám, de azt kívántad, hogy ő
teljesítse a te szeszélyeidet s ő meg is
tette többnyire.

— Oh, nagyon szép! De azért mégis
egyszerre azt mondta, hogy nem szeret.

— Nagyon természetes, mert nem
igyekeztlél szeretetét megnyerni. Ha közü-
lünk valaki mulattatá a kicsikét, te nem
örültél ennek, hanem még boszankodtál s
mindig elrontottad az ő örömét, míg végre
meg kellett győződnie, hogy te őt nem
szereted igazán, hanem csak önzésből csa-
logatod magadhoz, mert mulatságod telik
benne. Nem őt szeretted, hanem saját
magadat.

Ilonka jól érezte, hogy ez mind igaz,
hogy saját önzése és irigylése oka min-
dennek s mert nem tudott okosat felelni,
ott hagyta Fannikát a faképnél. Pedig ha
gondolkozni akart volna, beláthatta volna,
hogy könnyen segíthetne a bajon. De ő
mindig és mindenben csak magára gon-
dolt, mindig csak az járt eszében, mit te-
gyenek mások az ő kedvéért és mikor
nem tették meg, duzzogott, haragudott,
elhitte magával, hogy igazságtalanság
történt vele. Az soha sem villant meg az
eszében, hogy ő is lehetne valamit a má-

sok kedvéért; nem tudta, milyen öröm az,
ha áldozatot hozunk azokért, akiket sze-
retünk. A vége persze az lett, hogy soha
sem volt megelégedve senkivel, de még
magával sem.

Amit a kis Agátával elkövetett, az
nagyon elidegenítette tőle a többi leányo-
kat is és ő nem igyekezett barátságukat
visszanyerni, hanem meglehetősen szomo-
ruan tölté szünóráit. De nemsokára aztán
olyan szerencsétlenség érte, hogy igazán
volt oka a szomorúságra: meghalt édes
atyja. Ez pedig annál nagyobb csapás
volt, mert mamája már régebben meghalt
és így Ilonka egészen árván maradt, test-
vérével, Károllyal.

Mikor a többiek megtudták a szo-
moru eseményt, őszinte részvétet tanusi-
tottak, kivált Fannika, ki mindenkép
igyekezett őt megvigasztalni. Nehány
napig mindenki csak Ilonkával foglal-
kozott.

Mikor ekkép mindenki a kedvében
járt, akkor ő is persze nagyon meg volt
elégedve, maga is nyájasabb, szelidebb
lett, úgy hogy már azt hitték, hogy a nagy
szomorúság egyuttal meg is gyógyította
régi hibájából. De ez nem sokáig tartott.
Nehány nap múlva a többi növendékek
természetesen visszatértek rendes munká-
jokhoz, játékaikhoz; Ilonka pedig boszan-
kodott, hogy mások nevetnek, mulatnak,
mikor ő neki szomorúsága van. Azt ki-
vánta volna, hogy úgy szomorkodjanak,
mintha mindannyian elvesztették volna
atyjukat. Az igazgatónő egy napon kö-
nyezve találta s kérdésére Ilonka elpana-
szolta, hogy senki sem viseltetik részvéttel
iránta, nevetgélnek, mulatnak körülötte.

hogy e
napon
csak h
csak n
öltsen
volna
volna-
latság
I
azt k
helyrő
teljesü
lálát a
csapás
tette,
meg is
vagyor
többé
intézet
jönni a
atyjok
tizenh
látni,
rét. A
nénjök
hogy e
lemért
ból be
I
jával e
nem l
fiu, ki
kivált
ők ke
lett, n
zette e
moly,
a kev

— Én azt hiszem, felelt az igazgatónő, hogy eléggé tanusították részvétöket s több napon át tartózkodtak minden játéktól, csak hogy fájdaimat ne zavarják. De azt csak nem kívánhatod, hogy ők is gyászt öltsenek? És valld meg, ha mást ért volna ily szerencsétlenség, te lemondnál volna-e csak egy napra is megszokott mulatságodról?

De Ilonka nem akarta azt belátni és azt kívánta, bár csak megszabadulna e helyről. E kívánsága sokkal hamarabb teljesült, mint előre sejthető. Jó atyja halálát az is siettetette volt, hogy különböző csapások által vagyona nagy részét elvesztette, e miatti bánatában lett beteg s végre meg is halt. Halála után csak igen kevés vagyon maradt gyermekeire, nem volt többé miből fizetni a drága tartásdíjat az intézetben és Károlynak is haza kellett jönni a fővárosból, iskoláit végezte. Gyám-atyjok kijelenté, hogy Károlynak, ki már tizenhat éves, valami munka után kell látni, hogy megkeresse mindennapi kenyerét. Addig is Ilonkával együtt egy öreg nénjőknél fog lakni, aki beleegyezett, hogy eltartja őket azért a csekély jövedelemért, mely atyjok megmaradt vagyonából befolyt.

Ilonka nagyon megörült, hogy bátyjával együtt fog lakni. Károlyt már rég nem látta, de tudta, hogy derék, kedves fiu, ki őt bizonyosan nagyon fogja szeretni, kivált most, mikor a családból már csak ők ketten vannak. Öröme még nagyobb lett, mikor Károly nemsokára megérkezett és meglátogatta. Csinos fiu volt, komoly, jószívű s mindjárt azon kezdte, hogy a kevés pénzt, melyet magával hozott,

megosztotta Ilonkával és megígérte neki, hogy ezentul majd ő fogja tanítani, ha többé a nevelő intézetben nem lehet. Ilonka egészen el volt ragadtatva bátyja jóságától s mikor Károly távozott, Ilonka egészen büszkén kérdezgette a lányoktól, látták-e, milyen derék fiu az ő bátyja?

Eldicselkedett azzal is, hogy Károly a fővárosban mit mindent látott s megígérte, hogy délután majd kérdez tőle még többet is.

— Eljön délután is?

— Hogyne!

Ilonka úgy gondolta, hogy Károlynak most már egyéb dolga sem lehet, mint őt mulattatni, az ő kedvében járni. Csakhogy persze Károlynak igen sok és fontos dolgai voltak s délután nem mehetett Ilonkához.

— Majd este jön talán, biztatá magát Ilonka.

De este sem jött s Ilonka ugyancsak bosszusan feküdt le, eltökélve, hogy másnap majd pöröl bátyjával, ki annyira megfélemedezett róla. Másnap kellett elköltöznie az intézetből a nénihez s bizonyosnak tartotta, hogy Károly fogja oda kísérni.

Hiába volt azonban ez a reménye is; Károly most sem jött, hanem jött helyette a néni öreg szakácsnéja, ki mogorván intette, hogy siessen a bucsuzással, mert a bérkocsis nem várhat sokáig, különben nagyon sokat kell neki fizetni.

Károly elmaradása annyira bosszantotta a hiu és önző leányt, hogy alig bucsuzott el barátnéitól, kik részvételt vették körül s szívesen megölelték — duzzogva, haragosan sietett ki a szobából s amint a kocsiba ült, hangos zokogásra fakadt. A

vén szakácsné pedig még mogorvábban dörmögé:

— No bizony, még csak ez hiányzik! Nem elég, hogy efféle ingyenélőket veszünk a nyakunkra, még a pityergésöket is hallgassuk!

Ez a vén szakácsné régi cselédje volt a néninek és jóformán ő parancsolt a háznál; az öreg néni, ki különben nem volt valami nagyon gazdag, rábízta az egész háztartást s nem törődött semmivel, csak kedvencz macskájával, madaraival s ha ezeknek megvolt az ő csemegéjük, Jutka asszony, a szakácsné, csinálhatott, amit akart. Jutka asszonynak így persze nagyon kevés dolga volt s ugyancsak boszankodott, hogy most két gyermek lesz a házban, megsaporodik a dolga. Ezért épen nem valami nyájas arczot mutatott, mikor az új lakót, Ilonkát, a házba vezette.

Ilonka már rég ismerte a mogorva Jutka asszonyt és a nénit is; tudta, hogy ezek vajmi keveset fognak vele törödni s még kevésbbé fogják kedvét keresni. Most már nem volt senkije Károlyon kívül s a kocsiban arra gondolt, hogy majd elpanaszolja bátyjának, milyen szerencsétlennelnek érzi magát. Biztosan számított arra, hogy Károly már ott lesz a néniéknél.

De Károly nem volt ott, sőt ebédre sem várták; előre megmondta, hogy ebédre nem jön haza. Az öreg néni egészen közönyösen fogadta Ilonkát, azt sem kérdezte tőle, miért olyan vörösek a szemei, talán bizony sirt; mikor pedig ebéd közben Ilonka, teljesen elhagyatva érezvén magát, sirásra fakadt, a néni csak ennyit mondott:

— Ugy-e, sajnálsz az intézetet, a kellemes életet, a sok kedves játszótársat? No persze, itt nálam unalmasabb életed lesz; de majd megszokod.

Többet aztán nem törődött Ilonka bánatával, hanem etette kedvencz macskáját, madarait és a szomorkodó leányra magára bizta, hogy vigasztalódjék, ahogy tud: vagy sirjon, duzzogjon, ha kedve tartja. Sirt és duzzogott is Ilonka egész estig, míg végre Károly haza érkezett; ekkor aztán olyan siralmas arczot csinált, hogy a jó fiu ijedten szaladt hozzá és kérdé, mi a baja?

— Ah, semmi, semmi! felelé Ilonka duzzogva. Ki törödnék azzal, ha bajom van is?

Károly tovább kérdezte, faggatta s végre is megtudta, hogy hoga azért sir, mert tegnap is, ma is egész nap hiába várta. Károly megmagyarázta neki, nehánysürgős dolga volt, meglátogatni atyjok néhány jó barátját, hogy pártfogásukat kérje s ezek egyike ajánlotta is egy gazdag kezeskedőnek, kinek épen egy fiatal emberre van szüksége az üzletben; ez a kereskedő pedig messze lakik, nem is lehet vele akármikor beszélni, tehát várni kellett reá, Mindezt nyájasan, szeliden mondta el, aztán tréfával akarta fölvidítani Ilonkát; de ez, bár kissé megnyugodott, azt hitte, hogy még éreztetnie kell haragját. Károly tehát nyugodtan szobájába vonult.

Másnap reggel Károly jókedvűen kérde tőle, akar-e tőle rajzolni tanulni? Ilonka kéretni akarta magát s hidegen felelé, hogy még nem tudja, nem nagy kedve van; Károly persze nem akarta erő-

szako
harag
hitte
ujra e
tért é
találk
aki ig
hány
heti a

hagyh

Károl
három
nálán

ilyen s

kozva.
mintha
rencsét

A
Egy
sz
A falu,
utravál
gyott,
nagy p
mégis
épen so

A
volt és
ki csön
Mikor
ebéd id
fa alá s
Az egyi

hármun
ten oszt

szakolni s kiment. De ekkor meg azért haragudott Ilonka, hogy Károly mért hitte el mindjárt szavait. Duzzogott tehát újra egészen délig, a mikor Károly hazatért és nagy örömmel elbeszélte, hogy találkozott atyjoknak egy régi barátjával, aki igen szives volt hozzá s meghívta néhány napra falura, a hol kellemesen töltheti az időt.

— És te pedig kaptál rajta, hogy itt hagyhaŝ engemet, szólt Ilonka keserűen.

— Még nem tudom, megyek-e, felelt Károly szeliden. Ha megyek is, csak két-három napig leszek oda. Hát te nem használnálád fel, ha ily jó alkalom nyílnék?

— Óh! én . . én nem leszek soha ilyen szerencsés!

— Hogyan? szólt Károly csodálkozva. Te ezt oly furcsa hangon mondd, mintha irigyelnéd tőlem ezt a kis szerencsét.

(Folytatása következik).

AZ UTOLSÓ POGÁCSA.

EGYSZER három szegény diák gyalog szerrel vándorolt haza az iskolából. A falu, melyben laktak, jó messze volt, utraváló eleségök pedig már délelőtt elfogyott, csak egy pogácsájok maradt. Jó nagy pogácsa volt ugyan, de hát bizony mégis csak egyetlen egy volt, ami nem épen sok.

A pajtások közül kettő pajkos ficzkó volt és sokat boszantotta a harmadikat, ki csöndes fiu létére eltűrte az ingerkedést. Mikor végre már nagyon elfáradtak s az ebéd ideje is rég elmúlt, leheveredtek egy fa alá s itt a két pajkos titkon összesugott. Az egyik így szólt:

— Mindössze egy pogácsánk van, ez hármunknak nagyon kevés. Ha csak ketten osztoznánk, mégis jobb volna.

— Igaz, de hogy tegyük azt?

— Mindjárt megmondom. En inditványozni fogom, hogy mert hármunknak kevés a pogácsa, tehát hármunk közül egyé legyen az egész, de azé, aki legszebbet álmodik. Mi ketten vagyunk, tehát őt leszavazzuk, a pogácsa vagy az enyém lesz, vagy a tied és aztán megosztjuk.

— Jó lesz!

Inditványozták tehát harmadik pajtásuknak, hogy aludjanak egyet s a ki legszebbet álmodik, azé legyen a pogácsa. A csöndes fiu ráállt s lefeküdtek.

Mikor aztán fölébredtek, az egyik pajkos ficzkó így szólt:

— Oh, mily szépet álmodtam! Angyalok szálltak le hozzám s a mennyországba vittek; már épen a kapunál voltunk s beláttam a paradicsomba, mikor fölébredtem.

— Én meg épen megfordítva azt álmodtam, hogy az ördög hurczolt magával, már a pokol kapujáig értünk, de én ekkor keresztet vettem és megszabadultam.

Mig ők ketten ezt beszéltek s előre örültek, hogy akármit mond a harmadik, maguknak itélik oda a pogácsát, a csöndes fiu álmosan dörzsölte szemeit és csodálkozva kérdé:

— Hogyan? hát ti visszajöttetek?

— Visszajöttünk? Honnan? Hiszen itt aludtunk melletted.

— Csodálatos! felelt a csöndes, de épen nem ostoba pajtás; én azt álmodtam, hogy az egyiket közületek angyalok, a másikat ördögök vittek el és mert azt hittem, hogy többé vissza nem kerültek soha, magam megettem a pogácsát.

A két ravaszkodó ijedten talpra ugrott.

— Megedted? De csak álmokban, reméljük! kiálták.

Nem bizony, nem álmában, hanem valósággal. Mert volt ám esze, látta, hogy meg akarják csalni s ezért tul járt ez eszökön: mig azok ketten csakugyan elalud-

tak, ő nem aludt, hanem elővette a tarisznyát és megette a pogácsát.

A két ármányos pajtás eleinte haragudott, de aztán megbékült, belátva, hogy megérdemelte a büntetést: a koplalást hazáig.

A TÖRPE ÉS AZ ÓRIÁS.

AJDANÁBAN, sok száz esztendővel ezelőtt, mikor a királyok és nagy urak udvarában vitézi lovagjátékok folytak, élt egyszer egy bölcs és derék király, kit népe nagyon szeretett. Ha valakinek baja, panasza volt, bátran ment a királyhoz s ez segített rajta.

Egyszer a király kihirdette, hogy nevenapja ünnepére nagy lovagjáték lesz, gyűljenek össze a legjobb vitézek bajvívásra és legyenek készen megvívni egy idegen vitézzel, ki majd sikra száll és kihívja őket mérkőzésre.

Nagyon kíváncsi lett mindenki, hogy kicsoda az az idegen, ismeretlen lovag, aki meg akar mérkőzni a király legjobb vitézeivel. A királyné és leánya, a szép királykisasszony is roppantál szerették volna megtudni, kérdezték, faggatták a királyt, de ez mosolyogva csak annyit felelt:

— Majd meglátjátok. Csak annyit mondhatok, hogy ilyet még nem láttatok.

Erre aztán persze még nagyobb lett a kíváncsiság; az udvarhölgyek otthon elbeszéltek, mit mondott a király s a hős lovagok reggeltől estig tanakodtak, de nem bírták kisütni, miféle ismeretlen vitézt hívott meg a király. Sorra kérdezték minden hiresebb lovagot, a szomszéd országokban is, de egyik sem tudta. Nem

maradt más hátra, mint türelmesen bevévárni a nagy napot. A királyné és királykisasszony szinte duzzogtak, hogy a király annyira titkolózik, de ők sem segíthettek rajta, nekik is vévárni kellett.

Végre megvirradt a király nevenapja s az urak, hölgyek, hős vitézek kivonultak a vivó helyre. A lovagok, kik készek valának párbajt vívni, csillogó vértzetben, hatalmas fegyverekkel jelentek meg s tisztelegve hajoltak meg a páholy előtt, melyben a király és neje meg leánya ültek. Mikor minden el volt rendezve, a király intett, trombitaszó hangzott s csakhamar lódobogás hallatszott.

— Jön az ismeretlen vitéz! kiálták mindnyájan.

Roppant kíváncsian lesték, de amint az ismeretlen megérkezett s a király előtt illően tisztelkedett, az urak, hölgyek és ifju vitézek nem bírtak uralkodni magukon, hanem hangos kacajra fakadtak. És volt is okuk rá, mert az a rejtélyes vitéz, akiről a király beszélt, akit régóta oly nagy kíváncsisággal vártak, hát az bizony egy olyan kicsinyke termetű legényke volt, hogy a hatalmas vitézek mellett bátran lehetett törpének nevezni.

A király hős lovagjai tehát kacagtak, de a király komoly maradt s mikor a nevetés már kissé elmult, így szólt:

— Ti nevettek, hogy ide hívtalak megmérkőzni e törpe ifjuval. De elfelejtitek, hogy aki utóljára nevet, az nevet legjobban. Hallgassatok reám. Nemrég egy nagy erdőben vadásztam s hatalmas medve akadt elémbe; rálöttem nyilamat, de rosszul találtam, e fenevad rám rohant s bizonynyal széttépett volna, ha elő nem ugrik

ürelmesen be-
lyné és király-
, hogy a király
em segíthettek

rály nevenapja
zek kivonultak
ik készek valá-
ó vértzetben,
tek meg s tiszt-
ly előtt, mely-
leánya ültek.
lezve, a király
t s csakhamar

vitéz! kiálták

esték, de amint
s a király előtt
k, hölgyek és
alkodni magu-
a fakadtak És
rejtélyes vitéz,
kit régóta oly
hát az bizony
legényke volt,
mellett bátran

tehát kaczag-
radt s mikor a
gy szólt:

y ide hivtalak
al. De elfelejti-
t, az nevet leg-
a. Nemrég egy
natalmas medve
amat, de rosszul
ohant s bizony-
elő nem ugrik

egy ifju, kit én eleinte csak gyerekek
néztem, de aki bátran szembeszállt a med-
vével s kemény tusa után le is terítette.
Kérdém, mivel jutalmazzam meg s ő így
felelt: »Királyom, egy nagy kívánságom
van. Lásd, a természet kicsiny termettel
áldott meg, mindenütt gunyolnak, csufol-
nak, a vitézek nem akarnak maguk közé
fogadni. Adj nekem módot, hogy bebizo-
nyítsam vitézségemet és végy fel lovagjaid
sorába.« Megigérttem neki, de azt akarom,
hogy ti is győződjetek meg vitézségéről.
Nos, tehát ki akar megvívni vele?

A lovagok ismét nevettek és sokáig
senki sem mozdult. Végre egy deli vitéz
előlépett s gunyosan mondá:

— Jól van no, mindjárt véget vetek
a tréfának.

De csakhamar tapasztalta, hogy en-
nek biz a fele sem tréfa. A kis termetű
ifju oly ügyesen forgatta fegyvereit, hogy
az elbizakodott vitéz egyszerre csak azt
vette észre, hogy kezéből kiütötte a kar-
dot ellenfele. Csufosan vissza kellett vo-
nulnia. Így járt egy másik s még egy har-
madik vitéz is.

Végre egy óriás termetű vitéz állt
elő, dühösen a miatt, hogy az a csöpp
ember annyi derék vitézt csuffá tett. Ha-
talmatlan buzogányával egy csapásra le-
akarta teríteni a törpét; de 'ez fürgén ki-
tért a csapás elől s rögtön olyat vágott az
óriásra, hogy az is elejté fegyverét s tán-
torogva ment vissza helyére.

A nézők nem nevettek többé, hanem
tapsoltak a kis termetű vitéznek, a király
pedig így szólt:

— Lássátok, már nem nevettek. Meg-
győződtetek, hogy a vitézség nem csupán

óriás termetben lakhatik s bátorság, ügyes-
ség pótolhatja azt, ha valakinek rövid a
karja. Ezt a derék vitézt tehát fölveszem
lovagjaim közé s kívánom, hogy mindenki
megbecsülje.

Meg is becsülték s a ki nem tette,
bizony megbánta, mert a kis termetű
vitéz megmutatta, hogy senkitől sem
ijed meg.

Jó tanuló.

ALLJ kutyám, állj,
Szépen szolgálj!
A fejeddel jobbra tekints,
A farkaddal balra legyints!
Emeld föl a fejedet,
Csókold meg a kezemet.
Ügyes vagy ám
Öreg kutyám!
Most füledet hajtsd le!
Nagyon, nagyon jól vagyton!
Ki is jár a jutalom:
Itt a cukor, kapd be!

GYÜMÖLCSÖT VEGYENEK! (Lásd a 351. lapon.)

HÓSÖK CSATÁJA

vagy:

a fakatonák és ólomkatonák háboruja.

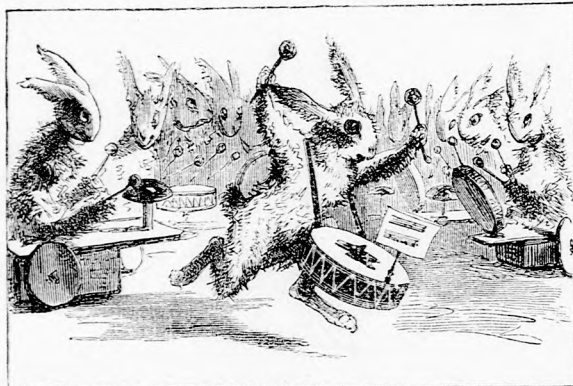
— Vitézi történet számos képpel. —

(Elmondja egy rokkant fakatona.)

Vége.

ATALMASAN fölriadt a harci kiáltás, dobosaink teljes erővel pereg tették a dobot. Jól értettek mesterségöket, mert külön erre doboló nyulaink voltak, kikkel szövetséget kötöttünk volt. A közönséges nyulról persze azt tartják, hogy félénk, gyáva teremtés; de a mi dobosaink méltók valának arra, hogy egy vitéz hadsereg dobosai legyenek. Hősi halálmegvetéssel ütötték a dobot s a fődobos előre rohanva akkorákat puffantott, hogy akár ágyuszonak is beillet volna. Az is lett vége, hogy a hősi dobolástól utoljára kirepedt a dobja.

— Előre, fiaim! parancsolá vezérünk.

Megindultunk zárt sorokban, szorosan összetartva, mintha egy hatalmas fal indult volna meg. A bábuk a házak erkélyéről, ablakaiból néztek utánunk s aggódva lesték a borzasztó összeütközést, szemben pedig abból a rejtélyes kastélyból

a fogoly királykisasszony, kendőjét lobogtatva, bátorított. Ez csak még inkább feltüzeltelte harci kedvünket s mi is integettünk, hogy bizzék bennünk, nem sokára megszabadítjuk.

Az ellenség sem maradt azonban veszteg. A mint mi megindultunk, az ellenség vezére legelőször is a lovasságot küldte reánk.

Széleseben vágatva iszonyu erővel tört felénk a lovas sereg; de mikor már közel értek, mi gyilkos puskatüzzel fogadtuk s az első sorban levő lovasok mind elesetek; a többiek szerettek volna visszafordulni és elfutni, de lovaikat nem bírták többé megállítani, egészen közénk keveredtek, vesztökbe rohantak. Mert nem kegyelmeztünk ám egyetlen egynek se, össze aprítottuk valamennyit mint a gulyás húst, úgy hogy még hirmondónak sem tért vissza egyikök sem.

E fényes sikertől nekibátorodva, még elszántabban rohantunk az ellenség felé s ekkor kezdődött még az igazi csata.

Az ólomkatonák vezére, látván lovasága elpusztulását, megparancsolta, hogy most már az ágyuk szóljanak. Ez volt ám csak a borzasztó! Megrendült bele a föld s köröskörül a bábuházakon minden ablak összeroppedezett. Csakhamar hulltak kö-

zénk a
tásoma
ablakol
netes v
tében l
ismét
eltakar
nyü ha

egyre
közül
miko
megk
katon
tér n
holta

vitéz
a gy

zénk a gyilkos bombák és sok derék pajtásomat megölték. A bábuk az erkélyről, ablakokból iszonyodva sikoltoztak e rettenetes vérontás láttára s némelyikök ijedtében le is esett a magosból; mások sirtak, ismét mások imádkoztak vagy borzadva eltakarták arcukat, hogy ne lássák a szörnyü harcot; de volt olyan bátor hölgy

is köztük, aki kendőjét lobogtatva biztattot, hogy ne hátráljunk, csak azért is menjünk vitézül előre.

Nem is hátráltunk.

Egyre sürűbben dörögtek az ágyúk, egyre többen hulltak el vitéz pajtásaim közül, de azért csak rohantunk előre és mikor már eléggé közel voltunk, mi is megkezdtük a tüzelést. Hullott a sok ólomkatona, mint a buza a sarló alatt, a csatater mindenfelé tele volt sebesültekkel és holtakkal.

De meg kell vallanom, ellenségünk vitézül tartotta magát s már jó ideig folyt a gyilkos csata, a nélkül, hogy jobbra

vagy balra eldőlt volna. Néha-néha kénytelenek voltunk hátrálni, de ekkor vezérünk mindig újra neki bátorított.

— Örök csufság volna ha megfutmodnánk! Örökre vége volna a fa-katonák becsületének! És a szegény királykisasszony soha sem szabadulna ki börtönéből. Előre, vitézek!

Dühösen előre rohantunk tehát és végre hátrálni kezdett az ellenség. Lassan lassan vonult vissza a kastély felé; látszott hogy ezt semmikép sem akarja hatalmunkba engedni. De mi sem tágitottunk s végre eljutottunk egészen a kastélyig. Itt folyt legdühösebben a csata és itt ért utól engemet is a veszedelem: amint csapatomat javában vezettem előre, egy ágyugolyó sisteregve, süvöltve röpült felém és elsodorta a jobb lábamat!

Szörnyü fájdalmat éreztem, mikor a golyó elszakította a lábamat, de csak egy

pillanatig, mert aztán földre rogytam és elvesztettem eszméletemet.

Meddig feküdtem így, nem igen tudnám pontosan megmondani, de mikor végre ismét föleszméltem, teljes csönd volt körülöttem. Bágyádtan feküdtem ott még jó ideig s tünődtem vajjon milyen vége lett a csatának, vagy talán még mindig tart a küzdelem?

Messziről, mintha ágyumoraj hallatszott volna, de a zaj mindinkább gyöngült. Nem lehetett ketségem, hogy vitéz pajtásaim üldözik az ellenséget, mely futásközben igyekszik magát védelmezni. Mienk a győzelem!

E gondolatra úgy megörültem, hogy jó ideig nem is törődtem a saját bajommal. Most már nem fognak hetvenkedni az ólom-katonák, hogy ők különb vitézek, megmutattuk nekik, hogy mi vagyunk a derekabb legények; hirünk, dicsőségünk elterjed mindenfelé s nem lesz többé, aki gunyolni merjen. Aztán a fogoly királykisasszonyt is megszabadítottuk, ez pedig lovagias tett. Az igaz, hogy sokan megadtuk az árát s amint erre gondoltam, eszembe jutott saját bajom is és kissé megtapogattam magamat.

Bizony szomorú állapotban voltam. A féllabomat hiába kerestem, annak már csak egy kis része volt meg, — nyomorék lettem! Mondhatom, nem igen kellemesen éreztem magamat, mikor arra gondoltam, hogy most már egész életemben ilyen féllábu rokkant vitéz leszek. Mit ér nekem, hogy a királykisasszony főleg nekem köszönheti megszabadulását? — mit ér a győzelem és dicsőség, ha koldussá lettem! Most már igazán megeshetik rajtam, hogy tüzre dobnak. Így szomorkodtam, midőn egyszerre a magasból hangokat hallottam.

— Nemes vitéz, oh jöjj, szabadíts már ki e borzasztó helyről! kiáltá valaki.

Kezeimre támaszkodva föltekintettem s íme mit láttam! A kastély ablakából a fogoly királykisasszony nézett ki s esdekelve nyujtá felém karjait.

már sze
királyki

sereg m
vagy ha
üldözik
még kü
kell öln

— Va
Hm, e
baj, m
magam
gyon ro
potban
No dem
megpró
talán fé
is megv
azzal a
teggel.

A fa
paszkod
lamikép
került
állanom
féllábor
va a k
kerülte
volt esu
mat és

Be
rültett
semmi
gált az
tehén á
szolgáló
egy ajtó
a küszö

— Hogyan, hiszen az ólom-sereg már szét van verve, szabad vagy, szép királykisasszony! mondám.

— Oh dehogy vagyok! Az ólom-sereg megfutott ugyan, de vitéz társaid vagy harczi hevőkben még az ellenséget üldözik s én innen ki nem mehetek, mert még külön egy szörnyeteg őriz, ezt is meg kell ölni.

— Vagy ugy!
Hm, ez már baj, mert én magam is nagyon rossz állapotban vagyok. No de mindegy, megpróbálom, talán féllábbal is megvívhatok azzal a szörnyeteggel.

A falhoz kapaszkodva valamiképen sikerült talpra állanom s aztán féllábon ugrálva a kapuhoz kerültem. Be volt csukva, de neki feszítettem a vállamat és betörtem.

Beléptem a szűk, magas falaktól körülvett udvarra s itt eleinte nem láttam semmi veszedelmet. Nehány csirke kapargált az udvaron, a tulsó végén pedig két tehén állott s ezeket épen ekkor fejte a szolgáló. Bátran mentem előre, de akkor egy ajtó nyílt meg és a királykisasszony a küszöbről így kiáltott felém:

— Vigyázz, hős vitéz, mert itt vár a veszedelem!

Csakugyan, épen e pillanatban az egyik sarokból előrohant a szörnyeteg; egy óriás kigyó s sziszegve, borzasztó fogait vicsoritva közeledett felém. Itt volt a válságos pillanat.

Csak igazat akarok elbeszélni, azért hát biz' én nem is mondom, hogy a szörnyeteg láttára

meg nem hőkentem. Hogy az ólom-katonáktól, ágyuktól meg nem ijedek, azt megmutattam; vitézi tusára készen is álltam mindig; de ily szörnyeteggel szembeállni nem mindennapi dolog, ilyen-nel viaskodni nem akárki szokott.

De már benne voltam; még

ha akartam volna sem menekülhettem, mert a szörnyeteg egy pillanat alatt ott termett mellettem és lábamra tekerőzve, fejem felé nyult szörnyü fogaival. A királykisasszony rémült sikoltással befutott szobájába, bizonyosan azt hitte, hogy már végem van. Egy pillanatig dermedten álltam s magam is azt hittem, hogy halálom órája ütött. De aztán összeszedtem bátorságomat.

— Legalább nem hagyom magamat könnyen megölni, gondolám. Még meg van vitézi kardom, használjuk a menynyire lehet.

A kétségbeesés rendkívül elszánttá tett; bevártam a pillanatot, melyben biztosan szurhatom kardomat a szörnyetegbe. A mint felém kapott borzasztó fogaival, szájába döftem kardomat s azonnal holtan terült el a földön.

Meg voltam magammal elégedve s büszkén nyitottam be a királykisasszony szobájába.

— Szép királykisasszony, immár igazán szabad vagy, — megöltem a szörnyeteget.

Nyájasan jött elém s kegyesen mosolygva köszönt, aztán így szólt :

— Hős vitéz, neked köszönöm szabadságomat s nem leszek háládatlan. Úlj

ide a terített asztalhoz és válogass a csemegében. Én pedig rögtön izenek királyi atyámnak, hogy jöjjön értem s hozzon magával orvost is, aki lábat csináljon neked.

A király csakhamar meg is érkezett s vele az orvos, aki ime ilyen mesterséges falábat csinált nekem. Nem olyan jó, mint az igazi volt, de meg lehet élni vele. A király aztán gazdagon megajándékozott, leányát magával vitte, a kastélyt pedig nekem adta, hogy mint rokkant vitéz abban éldegéljek kényelmesen.

Pajtásaimat többé nem láttam, azok talán mai napig is üldözik az ólom-katonákat, talán kikergetik a világból is. A milyen vitézek, kitelik tőlük.

Ime, ez az én történetem. Persze, ha a játékszer-kereskedőnek elmondjátok, azt feleli rá, hogy mese az egész, csak annyi az igaz, hogy a segéd ügyetlenségéből eltörte a féllábamat s ő aztán tréfából ilyen mankót csinált nekem és mint rokkant vitéz ide állított a bábu-házhoz. De ne higyetek neki. Ugy történt az mind, a hogy elmondtam s ugy-é gyermekek. inkább hisztek nekem ?

A z
Me
Kö
Né

Né
Ug
A
Fo

Az
Ne
Jó
A

Rü
Zs
Cs
Ha

GYÜ

T AVAS
faká
javában
kis Juli
hogy m
szép idő
a lomb le
téli álma

De

dolga ; c
Nemcsa
érleli a j
kor lesz
tehát gy

Hic

ezán, de
utczasá
májának
s az egé
legszebl
pedig sz

A fájós fog.

(Képpel a czimlapon.)

AZSUZIKA piczi foga
Már rozoga, úgy mozog a!
Kovács bácsi, Isten áldja,
Nézzen bele a szájába!

Nézzen bele, tapogassa,
Ugy-é, meglódult a foga?
A mi Zsuzsánk bátor gyerek,
Foghuzástól nem ijed meg.

Az a nagy harapó-fogó
Nem érted van, te kis bohó!
Jól tudom én: nem kiabálsz,
A baj elé bátran kiállsz.

Rikk! . . . csak egy kis rándítás volt,
Zsuzsikánk föl sem sikoltott;
Csak szemén egy piczi könny ült —
Hej, de aztán hogyan örült!

GYÜMÖLCSÖT VEGYENEK!

(Képpel a 341—345. lapokon.)

TAVASZKOR, midőn a szép természet fakadt, és nyáron, mikor kert és mező javában pompázott, akkor virágot árult a kis Juliska s oly kedvesen tudta kínálni, hogy mindenki szívesen vett tőle. De a szép időnek vége, a virágok elhervadtak, a lomb lehullt, a természet már megkezdte téli álmát, föl sem ébred tavaszig.

De az ügyes Juliskának most is van dolga; oh, annyi a dolga, hogy alig győzi. Nemcsak virágot hoz a meleg nyár, megéreleli a jó gyümölcsöt is, melyet aztán őszkor leszednek és eltesznek télire. Most tehát gyümölcsöt árul Juliska.

Hideg van, nem járhat többé az utcán, de ez nem is szükséges. Ott az egyik utcasarkon csinos boltocskája van a mamájának, tele mindenféle jó gyümölcssel s az egész város tudja, hogy itt kapni a legszebb almát, körtét, szőlőt. A városiak pedig szintén szeretik ám a jó gyümölcsöt

s a boltocskában egész nap jönnek-mennek az emberek és ha a mama éppen nincs odabent, a kicsikétől kérdik:

— No, Juliska, van-e szép gyümölcs?

— Van bizony, alma, körte, szőlő, dió, mogyoró . . . tessék választani!

És nyájasan odatartja a kosarat, hogy a vevő kedvére válogasson. Aztán megmondja az árát, nem kér sokat, tudja már ő jól, mit ér minden gyümölcs. És mert olyan nyájasan mosolyog, a vevő sem alkuszik sokáig s Juliska olyan jó vásárt csap, hogy jó mamája egészen meg van vele elégedve.

A TALÁLT ERSZÉNY.

EGYSZER egy gazdag, de fősvény ember elvesztette erszényét, melyben kilenczszáz forintja volt. Jajveszékelt, kétségbeesett a veszteség fölött s végre kihirdette, hogy száz forintot ad a becsületes megtalálónak, a ki a pénzt visszahozza.

Nem kellett sokáig várnia, mert csakhamar belépett hozzá egy derék ember, ki az erszényt megtalálta és elhozta a tulajdonosának. De ekkor a fősvény már megbánta; hogy oly nagy jutalmat ígért a megtalálónak s rögtön furfangos tervet gondolt ki, hogy a száz forintot ne kelljen megfizetnie. Átvette az erszényt, megolvasta a pénzt és aztán így szólt:

— Kedves barátom, az erszényben ezer forint volt s most csak kilenczszáz van. Ön tehát a száz forintot, melyet jutalomul ígértem, már kivette magának. Jól tette, ez meg is illeti.

A becsületes ember azt felelte, hogy ő nem nyult a pénzhez, elhozta a mint találta, de a fősvény nem tágitott s csak azt ismételte, hogy az erszényben ezer forint volt, most száz forint hiányzik, tehát ő több jutalmat nem ad.

— De hiszen így engem tolvajnak tart? szólt boszusan a derék ember.

Ezt már nem tűrhette; a jutalomról szívesen lemondott, de azt nem engedhette, hogy tolvajnak mondják, a ki elcsente a talált pénz egy részét. Biró elé ment tehát és igazságot kívánt.

A biró előhívatta a fősvényt is és kezébe vette a pénzes tárczát, megolvasta a pénzt. Mikor a becsületes megtaláló elmondta panaszát, a biró mindjárt átlátta a fősvény álnok fogását s elhatározta, hogy megbünteti. Így szól tehát hozzá:

— Ön kész megesküdni, hogy az erszényben, melyet elveszített, ezer forint volt?

— Igenis, ezer forint, egy fillérrel sem kevesebb.

— Nos, ez a becsületes ember pedig megesküszik, hogy abban az erszényben, melyet ő talált, csak kilencszáz forint volt. Ez tehát nem az ön erszénye. A kilencszáz forint azé marad, aki megtalálta, ön pedig várja meg, míg valaki előhozza az ezer forintos erszényét.

Ekként az álnok ember elvesztette az egész összeget s aztán gondolkozhatott a fölött, hogy gonoszságával hogy megfogta maga magát.

Nagy szorgalom.

Gyuricza. Nézz ide Örzsike
Mi áll a könyvembe!

Örzsike. Ne zavarj, Gyuriczám,
Elöttem a sok szám!

Gyuricza. Azután számolgass,
Most velem olvasgass!

Örzsike. Legyen hát, nem bánom —
A könyved hadd látom!

Gyuricza. Mást mondok Örzsikém:
Számolok veled én!

Örzsike. Így is jó, no legyen —
»Tízet a negyvenben...«

Gyuricza. Mégis csak velem tarts —
»Midőn a hősi harc...«

Örzsike. Nem nagyon szeretted
Gyurim a betűket!

Gyuricza. Hej biz az meglehet —
Elvetted kedvemet.

Örzsike. Már ilyet fogni rám
Hogy lehet, Gyuriczám?

Gyuricza. Megmondom őszintén
Én édes Örzsikém:
Tanulni nem tudok,
Mikor a has korog.

A »KIS LAP« XIX. köt. 20. számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Burger Lujza, Strassburger Malvina és Olli, Jankó Gyula és Béla, Bacskády Zoltán, Mandl Paula, Klára és Alice (nem illik olyan összegyűrött dirib-darab papirosra írni levelet. F. b.) Magyary Kornél, Ujhelyi Száli és Samu, Feketéházy Péter, Szentirmay Béla.

